

Η εκτόξευση του πληθωρισμού το 2022 μεγέθυνε τις ανισότητες

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Σχεδόν δύο ποσοστιαίς μονάδες υψηλότερος ήταν το 2022 ο πληθωρισμός για το φτωχότερο 20% του πληθυσμού από τον πληθωρισμό του πλουσιότερου 10% του πληθυσμού. Βεβαίως, αν και η διαφορά μειώθηκε στη συνέχεια και σχεδόν εξανεμίστηκε λόγω της υποχώρησης των πληθωριστικών πιέσεων, δεν σημαίνει σε καμία περίπτωση ότι η κατάσταση των φτωχότερων νοικοκυριών βελτιώθηκε.

«Το πληθωριστικό σοκ της περιόδου 2021-2022 εδραιώσε μια κατάσταση όπου τα φτωχότερα νοικοκυριά αντιμετωπίζουν σταθερά υψηλότερο μέσο επίπεδο τιμών σε σχέση με τα πλουσιότερα», αναφέρεται χαρακτηριστικά στη μελέτη του Γιώργου Ιωαννίδη «Εισόδημα, πλικία, καταναλωτικές πρακτικές και πληθωρισμός», η οποία δημοσιεύεται στο τελευταίο τεύχος του περιοδικού «Οικονομικές Εξελίξεις» του ΚΕΠΕ (Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών).

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την ανάλυση, ενώ ο μέσος ετήσιος πληθωρισμός το 2022 διαμορφώθηκε σε 9,6%, ο πληθωρισμός για το φτωχότερο 20% του πληθυσμού ήταν 10,4%, δηλαδή κατά 0,8 ποσοστιαία μονάδα υψηλότερος από τον μέσο ετήσιο. Την ίδια χρονιά, ο πληθωρισμός για το πλουσιότερο 10% του πληθυσμού ήταν 8,5%, κατά 1,9 ποσοστιαία μονάδες χαμηλότερος από τον πληθωρισμό των φτωχότερων. Το 2023 και το 2024 οι διαφορές μεταξύ των εισοδηματικών ομάδων ήταν πολύ μικρές της τάξης του 0,1%. Ωστόσο, αυτό δεν σημαίνει ούτε ότι οι πλούσιοι έγιναν φτωχότεροι ούτε ότι οι φτωχοί έγιναν πλουσιότεροι. «Η εξισώση των ετήσιων ρυθμών πληθωρισμού κατά τα έτη 2023 και 2024 είχε ως αποτέλεσμα την παγίωση

ΑΠΕ

Το 2022 οι δαπάνες για σίτιση, στέγαση και επικοινωνίες αποτελούσαν το 53,1% της συνολικής δαπάνης του φτωχότερου 20% του πληθυσμού, όταν το αντίστοιχο ποσοστό για το πλουσιότερο 20% του πληθυσμού ήταν 33,7%.

Ο μέσος ετήσιος πληθωρισμός το 2022 ήταν 9,6%, αλλά για το φτωχότερο 20% του πληθυσμού ήταν 10,4%.

της ανισότητας, δεν προκάλεσε επιδείνωση αλλά ούτε και βελτίωση», επισημαίνεται στη μελέτη.

Το παραπάνω φαινόμενο οφείλεται στη βαρύτητα που έχουν σε κάθε εισοδηματική κατηγορία οι διαφορετικές ομάδες δαπανών και επομένως η διαφορετική επίδραση στο εισόδημα από τις αυξομειώσεις των τιμών. Για παράδειγμα, το 2022 οι δαπάνες για σίτιση, στέγαση και επικοινωνίες αποτελούσαν το 53,1% της συνολικής δαπάνης του φτωχότερου 20% του πληθυσμού, όταν το αντίστοιχο ποσοστό για το πλουσιότερο 20% του πληθυσμού ήταν 33,7% και για το πλουσιότερο

10% του πληθυσμού 30,4%. Τα πλουσιότερα νοικοκυριά προσανατολίζουν μεγαλύτερο τμήμα των δαπανών τους στις μετακινήσεις, στις δαπάνες αναψυχής, στις δαπάνες ξενοδοχείων-καφέ-εστιατορίων κ.λπ. Το 2022, οι παραπάνω δαπάνες αντιστοιχούσαν στο 38% και 39,7% της συνολικής δαπάνης του πλουσιότερου 20% και του πλουσιότερου 10% αντιστοίχως, έναντι μόλις 24,4% που ήταν το αντίστοιχο ποσοστό για το φτωχότερο 20% του πληθυσμού.

Καθοριστικός παράγοντας στη διαφορετική επίπτωση του πληθωρισμού είναι η πλικία των καταναλωτών, με την ανάλυση να καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το πλήγμα είναι μεγαλύτερο για τις πλικιακές ομάδες που βρίσκονται στα άκρα της σχετικής ομαδοποίησης, δηλαδή στους νέους 18-24 ετών και σε όσους είναι άνω των 65. Επι το 2022, ενώ ο μέσος ετήσιος πληθωρισμός ήταν 9,6%, για την ομάδα 18-24 ετών ήταν 10,3% και για την ομάδα 65+ ήταν 10,2%.